

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 714/2021
22.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат у ..., против туженог Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ Београд, ул. Немањина бр. 6, ради исплате накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2682/20 од 01.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 22. априла 2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2682/20 од 01.10.2020. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу 1.П1 26/19 од 07.07.2020. године, у ставу првом изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде за исхрану у току рада и на име регреса за коришћење годишњег одмора у периоду од 01.06.2017. године до 28.02.2018. године исплати појединачне износе са законском затезном каматом. У ставу другом изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка у износу од 67.800,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 2682/20 од 01.10.2020. године преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев да суд обавезе туженог да тужиоцу за период од 01.06.2017. године до 28.02.2018. године исплати новчане износе са законском затезном каматом као у ставу првом изреке првостепене пресуде, и трошкове парничног поступка у износу од 67.800,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате. У ставу другом изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку, а ради уједначавања судске праксе.

Испитујући дозвољеност изјављене ревизије, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија дозвољена према одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), те стога ревизијски суд није ценио испуњеност услова за одлучивање о ревизији као посебној, по одредби члана 404. Закона о парничном поступку

Одлучујући о основаности ревизије у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 18/20) Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Предмет тужбеног захтева је исплата новчаног износа на име накнаде за исхрану у току рада и на име регреса за коришћење годишњег одмора, које накнаде тужилац потражује за период 01.06.2017. – 28.02.2018. године.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужилац био запослен код привредног друштва АД Железнице Србије Београд на неодређено време у Организационој јединици у ... Услед статусне промене код тог послодавца која се догодила 2015. године, тужилац је засновао радни однос са новооснованим друштвом, овде туженим, који је преузео Колективни уговор за АД Железнице Србије Београд. Даље је утврђено да тужени за утужени период 01.06.2017. – 28.02.2018. године, није исказао у обрачунским листама за тужиоца износ накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, и да за овај период тужени није плаћао тужиоцу накнаде по овим основама. Имајући у виду да је према Колективном уговору који се примењивао од 01.02.2015. године, а који је био важећи у утуженом периоду, само декларативно наведено урачунавање наведених накнада без одређивања износа који запосленима припада по том основу, те како се из наведених доказа није могло утврдити да је заиста извршен обрачун предметних накнада, првостепени суд је применом параметара из раније важећег Колективног уговора за Јавно железничко транспортно предузеће Београд („Сл. гласник РС“, бр. 37/95, 42/99), а на основу налаза и мишљења вештака, утврдио појединачне износе које тужиоцу припадају на име накнаде за исхрану и регрес за коришћење годишњег одмора у утуженом периоду.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду, и обавезао туженог на исплату износа обрачунатих применом параметара из колективног уговора који се примењивао од 1995. године.

Апелациони суд у Београду не прихвата изнето становиште првостепеног суда. Према становишту Апелационог суда, тужилац нема право да посебно потражује накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, јер нема одговарајућег колективног уговора по коме би то право могао остварити. По оцени другостепеног суда, у ситуацији када уговор о раду и колективни уговор не утврђују висину накнаде ових трошкова, већ се општим актом одређује да се они урачунавају у цену радног часа, по оцени овог суда, запослени не може са успехом потраживати посебну исплату новчаних износа из ових основа, јер нема одговарајућег колективног уговора као инструмента за њихову конкретну реализацију. Стога, Апелациони суд у Београду закључује да утужено потраживање није основано, из ког разлога је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Одлука другостепеног суда није правилна. Основано ревидент указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право на утврђену чињеницу да тужиоцу за спорни период није исплаћивана накнада за исхрану у току рада, ни регрес за коришћење годишњег одмора.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.61/05) који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 5. и 6) који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Анексом Колективног уговора од 2006. године одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора, па је предвиђено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примање за исхрану у току рада и примање за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбом члана 5 став 6 Анекса као и чланом 57. став 1. и 2. Колективног уговора из 2015. године, прописано је да је у вредност једног радног часа укључена је и вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за годишњи одмор сведена на један радни час. Из овакве формулације вредности радног часа не може се утврдити који износ представља накнаду за трошкове исхране и регресе за коришћење годишњих одмора, јер исти нису исказани у номиналном износу.

Међутим, како је почев од 01.01.2006. године запосленима дато законско право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора без прописивања висине истих, послодавцима је остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада. При том, висина накнаде трошкова на име регреса за годишњи одмор и на име трошкова исхране у току рада, мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. Одредбама општих аката туженог, а ни уговором о раду, није извршена конкретизација права тужиоца на исплату спорних накнада, јер се из одређења да су исте укључене у вредност једног радног часа не може утврдити који износ представља накнада за регрес и трошкове исхране, с обзиром да исте нису одређене у номиналном износу, нити су у номиналном износу исказане у обрачунским листама за исплату зараде тужиоцу. Осим тога, висина накнаде одређена на начин као у општим актима туженог не би била одређена у истом номиналном износу за све запослене, већ би била у директној сразмери са коефицијентом радног места што се не може прихватити као правилан обрачун.

На основу изнетог, могло би се закључити да је тужени у погледу исплате наведених накнада, законске одредбе примењивао на штету тужиоца. Све наведено не искључује право тужиоца на исплату ових накнада, па се не може прихватити становиште другостепеног суда да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада.

Због погрешне примене материјалног права, другостепени суд није ценио жалбене наводе о основаности досуђеног потраживања према коришћеним параметрима, који би требало да омогуће уједначавање запослених у остваривању права у истом периоду, због чега је ревизијски суд применом члана 416. став 2. Закона

о парничном поступку, укинуо другостепену пресуду и предмет вратио другостепеном суду на поновно суђење, а сагласно члану 165. Закона о парничном поступку исто је одлучено и у погледу одлуке о трошковима поступка.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити неправилности којим је указано овим решењем, па ће након оцене свих жалбених навода, правилном применом материјалног права донети нову закониту и правилну одлуку.

**Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић